

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

49239

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **09.09.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yürütme üzerindeki denetim işlevinin etkin biçimde kullanılabilmesi, milletvekillerinin kamu kurumlarının işlem ve uygulamaları hakkında zamanında ve doğrulanabilir bilgiye ulaşabilmesini gerektirmektedir. Bu gereklilik, yaşam ve sağlık hakkı açısından aciliyet taşıyan ceza infaz kurumlarındaki başvurularda çok daha hayati bir nitelik kazanmaktadır.

Buna karşın, milletvekili makamımdan ceza infaz kurumlarına yapılan aramalarda, kişisel verilerin kapsamına girmeyen ve yalnızca idari bir işlemin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin teyidini amaçlayan en temel sorulara dahi yanıt verilmediği çok sayıda durum yaşanmıştır. Kırşehir S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Samsun'daki Kavak S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu da bu uygulamayı ısrarla sürdüren ceza infaz kurumları arasında yer almakta; bu kurumlara yapılan aramalarda bilgi taleplerine yanıt verilmemektedir. Milletvekili makamımdan ceza infaz kurumuna yapılan bir görüşmede ceza infaz kurumu personeli tarafından **“Bakan da arasa, Cumhurbaşkanı da arasa bilgi vermeyiz”** şeklinde yanıt verilmiştir. Milletvekilliğinin denetim ve bilgi edinme işlevini açık biçimde yok sayan bu ve benzeri tutumlar Bakanlığınızın ilgili birimleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne defaatle bildirilmiş; ancak bazı ceza infaz kurumlarında aynı uygulamanın sürdürüldüğü görülmüştür.

Bu uygulamanın son örneği Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşanmıştır. Kurumda bulunan ağır hasta mahpus Emin Aladağ'ın Adli Tıp Kurumuna sevkinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini öğrenmek amacıyla 07.09.2026 tarihinde milletvekili makamından kurum aranmıştır. Görüşme sırasında ceza infaz kurumu personeli, arayan numaranın milletvekili makamına ait olduğundan emin olamadığını ifade etmiş; bunun üzerine milletvekili makamının telefon numarası kendilerine verilerek kurum tarafından makamımızın aranması talep edilmiştir.

Ceza infaz kurumu personeli daha sonra verilen numara üzerinden milletvekili makamımızı aramış, böylelikle bilgi talebinin milletvekili makamından geldiği bizzat kurum tarafından teyit edilmiş olmasına rağmen, yalnızca "Adli Tıp Kurumuna sevki yapıldı mı?" sorusuna yanıt verilebilmesi için yazılı başvuruda bulunulması gerektiğini bildirmiştir.

Milletvekillerinin yürütme üzerindeki anayasal denetim görevi, kamu kurumlarının faaliyet ve uygulamalarına ilişkin bilgiye erişebilmesini gerekli kılmaktadır. Özellikle ağır hasta bir mahpusun hastaneye veya Adli Tıp Kurumuna sevkinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği gibi temel bir idari işlemin dahi milletvekili makamından saklanması, parlamenter denetimin etkinliği ve kamu idaresinin hesap verebilirliği bakımından ciddi bir sorun oluşturmaktadır.

Ağır hasta mahpuslar bakımından saatlerin ve günlerin dahi hayati önem taşıyabildiği durumlarda her bilgi talebinin yazışma sürecine bağlanması; milletvekilinin kendisine ulaşan başvuruyu zamanında takip etmesini, idari süreci denetlemesini ve olası hak ihlallerine karşı girişimde bulunmasını fiilen güçleştirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Milletvekili makamlarından ceza infaz kurumlarına telefon yoluyla iletilen ve herhangi bir tıbbi belge, özel nitelikli kişisel veri veya soruşturma bilgisi talep etmeksizin yalnızca bir idari işlemin yapılıp yapılmadığının teyidini amaçlayan bilgi taleplerinin yanıtlanmasını engelleyen herhangi bir kanun, yönetmelik, genelge, talimat veya Bakanlık düzenlemesi bulunmakta mıdır? Varsa hukuki dayanağı nedir?
2. Milletvekili makamından arandığı kurum tarafından bizzat geri arama yoluyla teyit edilmiş olmasına rağmen, Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun Emin Aladağ'ın Adli Tıp Kurumuna sevkinin yapılıp yapılmadığı yönündeki soruya cevap vermemesinin hukuki ve idari gerekçesi nedir?

3. Bir mahpusun Adli Tıp Kurumuna veya hastaneye sevkinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği bilgisi hangi mevzuat hükmü uyarınca milletvekilinden ve milletvekili makamından saklanmaktadır?
4. Milletvekillerinin kamu kurumlarının faaliyetleri hakkında bilgi edinmesini ve yürütme üzerindeki parlamenter denetim görevini yerine getirmesini fiilen geciktiren bu uygulama Bakanlığınızın bilgisi veya talimatı dâhilinde midir?
5. Bakanlığınız ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne daha önce milletvekili makamına bilgi verilmemesine ilişkin yaptığım bildirimler sonrasında hangi idari işlemler gerçekleştirilmiştir? Ceza infaz kurumlarına bu konuda herhangi bir yazılı talimat gönderilmiş midir?
6. Bakanlığınıza bağlı ceza infaz kurumlarında milletvekilleri ve milletvekili makamları tarafından yapılan bilgi taleplerinin hangi usulle karşılanacağına ilişkin ülke genelinde uygulanması gereken standart bir prosedür bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki uygulamanın bu prosedürle uyumlu olduğu değerlendirilmekte midir?
7. Bir ceza infaz kurumu personelinin “Bakan da arasa, Cumhurbaşkanı da arasa bilgi vermeyiz” şeklinde cevap vermesini Bakanlığınız parlamenter denetim, idarenin hesap verebilirliği ve kamu görevlilerinin sorumluluğu ilkeleriyle nasıl bağdaştırmaktadır? Bu ve benzeri tutumlar hakkında herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
8. Ağır hasta mahpuslara ilişkin hastane, Adli Tıp Kurumu, tetkik ve tedavi sevkleri gibi zaman bakımından aciliyet taşıyan işlemlerin milletvekilleri tarafından gecikmeksizin takip edilebilmesi amacıyla doğrudan ulaşılacak bir Bakanlık veya CTE koordinasyon mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?